

Co robimy dobrego dla powietrza?

2018-04-27

Program osłonowy, darmowa komunikacja w czasie smogu, oczyszczacze w żłobkach czy przeloty dronów to tylko niektóre z działań miasta wymierzonych w smog. O tym jak Miasto dba o lepszą jakość powietrza rozmawiano podczas posiedzenia Komisji Ekologii i Ochrony Powietrza.

Jednym z pierwszych i najważniejszych kroków jakie Kraków poczynił w walce o czyste powietrze jest Lokalny Program Osłonowy, dzięki któremu Kraków może przodować na liście polskich miast, które wymieniły największą liczbę palenisk. W 2017 roku było to ponad 6 tys. pieców. Bardzo intensywnie w program włączył się także Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, który oferuje swoim podopiecznym zasiłek dla osób najbiedniejszych na wymianę paleniska. Kwota uzupełniająca do 60% kosztów kwalifikowanych.

Dodatkowo miasto stworzyło system zespołów informacyjno-doradczych. Pracownicy Wydziału ds. Jakości Powietrza i MOPS odwiedzają mieszkańców i udzielają im informacji odnośnie możliwości wymiany pieca oraz dofinansowań. Do tej pory odwiedzono ok. 300 lokalizacji.

Wprowadzono darmową komunikację w czasie smogu. Uchwała w tej sprawie była nowelizowana i dostosowywana. Obecnie dni z darmową komunikacją są ogłaszane w oparciu o prognozy jakości powietrza IMGW. W sezonie grzewczym 2017/2018 ogłoszono trzy takie dni (2 stycznia, 7 stycznia, 7 marca). Analizowane jest wprowadzenie kryterium systemu mieszanego tj. prognozy plus stężenia PM10 w godzinach wczesnoporannych.

Ponadto miasto działa także mniejszymi krokami, które również mogą znacznie przyczynić się poprawy jakości powietrza. Jednym z takich działań jest aplikacja mobilna „Zgłoś Palenisko”, dzięki której każdy mieszkaniec może zgłosić palenisko węglowe.

Przeprowadzono także pilotażowy program użycia dronów pod kątem spalania odpadów. Zakupiono 60 oczyszczaczy powietrza za 150 000 zł do samorządowych żłobków. W przychodniach przyszpitalnych, poradniach pulmonologicznych, krakowskich ośrodkach wsparcia (MOPS) rozdano ponad 5 tys. sztuk masek antysmogowych. Wielokrotnie podczas zimowych akcji w Urzędach Miasta oraz innych miejscach można było otrzymać rośliny antysmogowe. Ponad 30 tys. roślin (ficus benjamina, skrzydłokwiat, dracena, chamedora wytworna) otrzymali krakowianie.

Oprócz tego władze miasta wystosowały listy i rezolucje do Ministra Energii w sprawie norm jakości paliw, a także do Ministerstwa Technologii i Przedsiębiorczości w sprawie zwiększenia kompetencji straży gminnych.

Dzięki wzmożonym kontrolom jakości spalanych paliw zwiększyła się świadomość społeczna krakowian, którzy coraz rzadziej palą w piecach odpadami. W latach 2015 – 2018 wydano 161 mandatów karnych na kwotę 24 450 zł. Ujawniono także wiele wykroczeń, które skutkowały tylko pouczeniem. W podobnych przypadkach Straż Miejska zwraca się do MOPS-u o udzielenie wsparcia przy wymianie ogrzewania lub uzyskania dopłat na ogrzewanie. Gdyż dotyczy to głównie osób starszych i w trudnej sytuacji finansowej, które same miałyby z tym problemy.

Miasto wraz z podmiotami komercyjnymi stale współpracuje, by także poprawić świadomość

proekologiczną. Stąd też wiele zadań edukacyjnych. Oprócz standardowych zadań akcji promocyjnych, takich jak: „Bądźmy razem w walce o czyste powietrze w Krakowie”, dołączane są np. badania pulmonologiczne dzieci klas III szkół podstawowych. Jednak i tak najważniejszą rolą kampanii jest informowanie, dlatego w pierwszej połowie maja ruszy kolejna kampania, której najważniejszymi elementami będzie informowanie o całkowitym zakazie palenia węglem, wysokościach kar pieniężnych oraz ostatnim roku dotacji.

W działania antysmogowe włączają się również duże podmioty gospodarcze. Huta ArcelorMittal Poland oferowała na przykład bonusy finansowe dla pierwszych 1000 mieszkańców, którzy złożą wniosek o wymianę pieców. Dodatkowo huta przetapia stare paleniska na stojaki rowerowe, tworzy warsztaty, organizuje wystawy roślin oczyszczających powietrze, a także te rośliny rozdaje mieszkańcom. Z kolei ING Bank Śląski ustawił 7-metrową wieżę antysmogową w parku Jordana, tzw. Smog Free Tower. Jest to projekt w całości finansowany przez ING. 7-metrowa wieża wykorzystuje opatentowaną technologię jonizacji do oczyszczania powietrza. Jest wyposażona w przyjazną środowisku technologię pozwalającą filtrować 30 tysięcy m sześć. powietrza na godzinę, zużywając do tego mniej elektryczności niż bojler. Jest w stanie oczyścić powietrze w promieniu kilkunastu metrów.

Radni z Komisji Ekologii i Ochrony Powietrza stworzyli projekt uchwały kierunkowej do prezydenta w sprawie utworzenia Nagrody Prezydenta Miasta Krakowa dla wyróżnienia inicjatyw i działań proekologicznych dla poprawy i ochrony powietrza w Krakowie.